

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

Rusnak Yu.M.
**DIALECTAL TEXT OF BUKOVINIAN DIALECTS IN COGNITIVE
AND PRAGMATIC ASPECTS**

*Department of Social Sciences and Ukrainian Studies
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

A detailed study of the dialects and the expansiveness of modern science made it possible to introduce a new object of study – the dialect text.

The cognitive and pragmatic aspects of the study of dialect text are inextricably linked, their separation is relative, but the effect of pragmatic factors on cognitive ones is observed. Thus, the communicative situation determines the object of research and determines the structural-semantic organization of the dialect text. The cognitive aspect builds the analysis scheme: mental continuum - the thinking paradigm - cognitive model - dialect text. Within the framework of the cognitive aspect of the study, we consider the categorization and conceptualization of the linguistic consciousness of Bukovinian dialect speakers, features of the dialect Bukovinian speech, which is characterized by ambivalent characteristics.

Three types of Bukovinian dialectal texts are distinguished: spontaneous, habitual (partially regulated), cliché. All three types of dialect texts are united by the oral form of the verbal realization, which defines the elements of theatricalism in its representation and the communicability of the speakers (one of the text categories).

Dialect texts represent the dialects of Northern Bukovina, i.e. Hutsul, Bukovinian, and Podolsk. Each type of Bukovinian dialects has its own lexical and phonetic and grammatical features. An analysis of the texts testified about the destruction of the specific features of the Bukovinian dialects. Hutsul dialects were the most resistant to external influences.

In accordance with the thesis of the isomorphism of mathematical and linguistic structuring, we consider dialect text in the linguistic coordinate system, in vertical and horizontal sections. A vertical section forms the unity of the deep and surface structures. The surface structure is a functional-pragmatic typology of structural units of a dialectal text. It consists of three levels: syntagmatic, grammatical and discursive. Thus, the discursive level is represented by an extensive classification: autosemantic units (comparison constructions, wish-statements, rhetorical questions, text-in-text constructs, primitive definitions) and synsemantic (cliche elements and dependent discursive utterances).

The categorical apparatus of the text is implemented by three types of text categories: systemic, anthropocentric, and mental. For example, anthropocentric textual categories are represented by informational value and sociability, and the mental is formed by subcategories of addressant and addressee.

Semenko I.V.
TERMS – EPONYMS IN MEDICAL TERMINOLOGY

*The Department of foreign languages
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

With the development of medicine and medical terminology, close attention is paid to eponymic terms. It is difficult to imagine a field of medicine in which eponyms are not used. Most of the classical eponyms that came into use in the XVIth –XIXth centuries are actively used today, despite of some linguists' ideas and suggestions to limit their usage. Scientific and terminological discussions about the eponymic terms usage are actively being continued, and this determined the topicality of the following work. The subject of the research is the usage and functioning features of eponyms in different subsystems of medical terminology. The objective of the research was to describe eponymic terms, identify their formation features and their usage in anatomical, histological, pharmaceutical and clinical nomenclature, to classify them and to determine the features and possibilities of their functioning in modern medical terminology. Such methods as:

descriptive (as the main method); method of theoretical analysis of scientific data on medical terminology; methods of classification and systematization were used. Nearly 2000 medical terms – eponyms were described and analyzed. These terms represented different spheres of medicine. All medical terms should be up to quality: be short, informative, reflect the essence of the described phenomenon, but from the point of view of medical terminology eponyms have some negative characteristics. They are uninformative, create additional synonymous lines, difficult to transliterate and transcribed; they do not reflect the characteristic features of the described object, sometimes they describe the one and the same disease in different words. For example: Grave's disease or hyperthyroidism (Basedow's disease, exophthalmic goitre, Parry's disease, toxic diffuse goitre). Results and conclusions. Having analyzed the subsystems of medical terminology, we came to the conclusion that different eponymic terms dominate in different subsystems. As a result of the study, eponyms were combined into the following groups: *terms, including the names of gods and goddesses*: Artemisia (*wormwood* is a plant of the goddess of hunting Artemis; Hippocampus (from Latin: cornu Ammonis); *terms, including the names of literary characters*: Alice syndrome in Wonderland (also known as Todd's syndrome or dysmetropsia, is a disorienting neuropsychological condition that affects perception. The term is taken from the book "*Alice's Adventures in Wonderland*" by L. Carroll); Werther syndrome - a pre-suicidal state named after the main character of the novel by I. V. Goethe "*The Sorrows of a Young Werther*":

– *terms, including the names of scientists and doctors*: Alzheimer's disease; G. Fallopius tube (tuba uterina), B. Eustachio valve etc.

– *terms, including the patients names*: Diogenes syndrome (senile imbalance syndrome)

– *Mythological terms - eponyms* are also found in clinical terminology: the term *psychiatria* - psychiatry comes from the name of Psyche - personification of the human soul, *hygiēna* - hygiene on behalf of Asclepius Hygieia's daughter, *corona Veneris* originated from Latin and means the crown of Venus, caput Medusae (Medusa head, cirsomphalos) etc;

– *names, taken from the Bible*: Adam's apple (from Latin: pomum Adami), Job syndrome - a hereditary disease with a defect of humoral immunity etc.

The present study showed that the selected groups of eponymic terms are used in various subsystems of medical terminology, despite the tendencies of preference for descriptive terms, eponyms, as a reflection of the anthropocentric picture of the world; carry the names of people perpetuating the name of a scientist for future generations. Two-component structures dominate; in clinical terminology, multicomponent structures often reflect work on the problem of many people. Eponyms facilitate memorization, since at the mental level the recipient receives a complete picture of the image of the object of reality.

Семисюк А.М.

ЛІНГВОКОГНІТИВНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ТЕРМІНОСИСТЕМ У ЗІСТАВНОМУ АСПЕКТІ

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Проблеми вивчення у зіставному аспекті галузевих термінологій є в центрі уваги розгляду спільної семантичної вмотивованості німецьких та українських фармацевтичних термінів. Нами описується особливості зміни значення та словосполучуваності загальноживаної лексики так звана термінологізація обґрунтовується процес переходу термінологічних одиниць (ТО) у корпус нейтральної загальноживаної лексики. Метою дослідження є спостереження українсько-німецьких паралелей у вторинній номінації в фармацевтичній термінології з урахуванням лінгвокогнітивних основ німецької субмови «Фармація». Термінологія будь якого фаху містить лексеми, що залежні від сфери функціонування у фаховій мові чи за її межами можуть відповідати різні денотати і/або різні сигніфікати за висловом Гака В. Г. - і «двопланові лексичні одиниці» Будь яка лексична